

10 tips

voor buurtsportcoaches

over samenwerking met het wijkteam

Verdiep je in de algemene (landelijke) **opdracht en organisatie van wijkteams*** en de **decentralisaties** die begin 2015 zijn doorgevoerd vanuit de Rijksoverheid. Bijvoorbeeld door het artikel 'Een kijkje in de keuken van sociale wijkteams' op www.allesoversport.nl te lezen. Realiseer je dat professionals uit andere sectoren de meerwaarde van sport en bewegen als middel voor kwetsbare groepen waarschijnlijk niet kennen en dus ook niet direct zien. Op de website www.movisie.nl is ook veel informatie te vinden, bijvoorbeeld in het kennisdossier 'Sociale wijkteams'.

Zorg dat je op de hoogte bent van de mogelijkheden om **sport en bewegen als middel** in te zetten voor kwetsbare groepen. Wees terughoudend met vertellen over sport en bewegen als oplossing voor problemen van cliënten. Maar vertel wel hoe sport en bewegen kan bijdragen aan bijvoorbeeld zelfvertrouwen, weerbaarheid, welbevinden van mensen, vitaliteit, gezondheid en het vergroten van een sociaal netwerk.

Via www.allesoversport.nl vind je via de zoekterm 'Bailey' informatie over de waarde van sport en bewegen voor een individu. Verdiep je ook in de doelgroepen die het wijkteam ondersteunt, zoals eenzame ouderen, gezinnen met opvoedproblematiek, gezinnen met lage inkomens of schuldenproblematiek, kinderen en volwassenen met een (lichamelijke of verstandelijke) beperking, mensen die buiten de maatschappij staan door bijvoorbeeld langdurige werkloosheid. Inspiratie over sport en bewegen als middel voor deze groepen vind je op www.allesoversport.nl en www.sportenbeweeginterventies.nl. Informatie en voorbeelden op deze websites kun je gebruiken in de gesprekken met professionals uit het wijkteam.

Maak een **overzicht van sport- en beweegactiviteiten** in jouw wijk of gemeente die goed aansluiten bij bovengenoemde doelgroepen. Zorg ervoor dat er activiteiten en aanbieders in het overzicht staan:

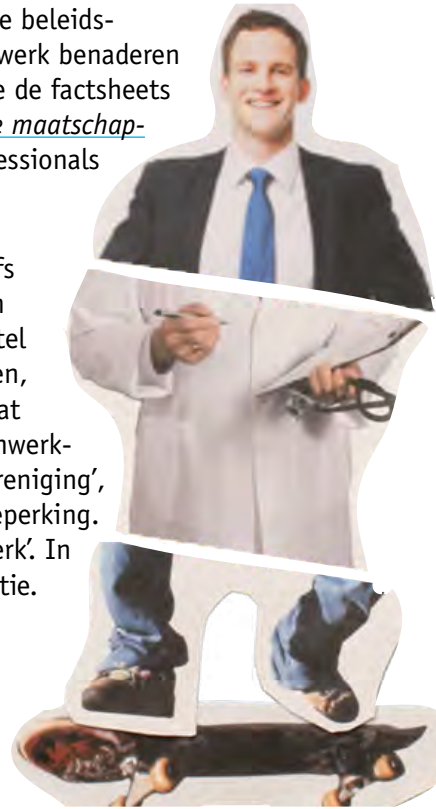
- a. die open staan voor kwetsbare doelgroepen;
- b. die een nieuwe groep willen starten of die nieuwe deelnemers op een goede manier in een bestaande groep kunnen opnemen;
- c. die de doelgroep op een veilige manier (sociaal en lichamelijk) kunnen begeleiden;
- d. die kwaliteit en continuïteit kunnen garanderen;
- e. die bereid zijn om terugkoppeling te geven aan professionals uit het wijkteam en/of andere hulpverleners.

Neem ook de kosten voor deelname mee in het overzicht, want dat is een belangrijke drempel voor de betreffende doelgroepen. En stem bovenstaande vijf criteria uiteraard goed af met de sport- en beweegaanbieders en de professionals uit het wijkteam.

*de naam 'wijkteams' of 'sociale wijkteams' wordt niet overal gebruikt. Lokaal wordt – evenals bij de buurtsportcoach – een naam gekozen die men vindt passen bij de opdracht. Naast wijkteams worden bijvoorbeeld ook de namen 'gebiedsteams', 'zorgteams' en 'wmo teams' gebruikt.

Neem contact op met het wijkteam in jouw wijk of gemeente. Heb je warme contacten? Benut die dan! Als je geen rechtstreeks contact hebt, kun je het ook via de beleidsmedewerker bij de gemeente proberen. Of een organisatie uit je eigen netwerk benaderen die al wel contacten heeft met het wijkteam. Bij een eerste contact kun je de factsheets *“Wat je moet weten over de sportvereniging”* en *“Wat je moet weten over de maatschappelijke rol van de sport”* meenemen. Deze zijn speciaal ontwikkeld om professionals uit andere sectoren te informeren over sport als doel en sport als middel.

Zie een eerste contact echt als een kennismaking. Het is niet erg – en zelfs logisch – als je niet direct concrete afspraken kunt maken. Hiervoor liggen de werkerterreinen te ver uit elkaar. **Investeer allereerst in de relatie** en stel vragen. Probeer te achterhalen hoe de professionals in het wijkteam werken, hoe ze georganiseerd zijn, welke casussen van cliënten zij tegenkomen, wat hun grootste uitdagingen zijn, wat hun behoefte is ten aanzien van samenwerking. Wees in je gesprekken voorzichtig met woorden als ‘sport’ en ‘sportvereniging’, zeker bij de doelgroepen ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking. Gebruik in dat geval liever termen als ‘bewegen’, ‘plezier’ en ‘sociaal netwerk’. In vervolgesprekken kun je op zoek gaan naar een gezamenlijk doel of ambitie.

Nodig professionals uit het wijkteam uit om te komen kijken bij passende sport-als-middel activiteiten in de wijk. Of bij een open club in de wijk die openstaat voor nieuwe doelgroepen. Vraag deskundige trainers, begeleiders, enthousiaste en maatschappelijk betrokken bestuursleden of een deelnemer om te vertellen over het aanbod en de resultaten, effecten of opbrengsten.

Bouw aan vertrouwen en een goede relatie. Verwacht niet direct meerdere vragen en verwijzingen vanuit het wijkteam. Ga op zoek naar een cliënt of gezin waarbij je wellicht kunt bijdragen aan de oplossing van de problemen. **Het is prima om klein te beginnen** en van daaruit de samenwerking op te bouwen. Koppel tussentijdse resultaten en successen terug, bijvoorbeeld in de vorm van persoonlijke verhalen. Een goede manier om meer professionals uit het wijkteam mee te krijgen, is een (klein) succes te presenteren tijdens een bijeenkomst of overleg van het wijkteam. Nodig indien mogelijk de betreffende cliënt uit om zelf te vertellen wat sport of bewegen voor hem heeft betekend.

Is er contact en heb je een mogelijke manier voor samenwerking gevonden? Zorg dan dat je een **betrouwbare en prettige samenwerkingspartner** bent. Dat wil zeggen:

- kom afspraken na en doe alleen een belofte die je waar kunt maken;
- blijf investeren in de relatie en wees geduldig. Het opbouwen van een samenwerking kost veel tijd;
- ga op een deskundige manier om met (vragen van) cliënten en verwijst alleen door naar sport- en beweegaanbieders waarvan je zeker bent dat ze ook kwaliteit en deskundigheid bieden;
- zorg voor regelmatige terugkoppeling;
- evalueer (bespreek) de samenwerking en de inzet van sport en bewegen als middel regelmatig met elkaar.

Benadruk bij de professionals uit het wijkteam dat buurtsportcoaches, sport- en beweegaanbieders en trainers ook een **signalerende rol** kunnen hebben. Zij werken veel op straat, in de wijk en bij verenigingen en kunnen problemen bij kinderen, ouders, gezinnen en wijkbewoners signaleren. Wijkteams hebben deze rol vaak ook, maar zijn ook nog vaak zoekende in de manier waarop ze hier invulling aan kunnen geven. Professionals uit wijkteams kunnen de sporttrainers en buurtsportcoaches ondersteunen bij het signaleren. Bijvoorbeeld door het geven van een workshop over het herkennen en signaleren van problemen en hoe je daar als vrijwilliger of niet-hulpverlener mee om kunt gaan.

Zorg dat je **zichtbaar en herkenbaar** bent als buurtsportcoach of als team van buurtsportcoaches in de gemeente. Dat kan op allerlei manieren; door een logo, een opvallend trainingspak of shirt, een herkenbare naam of kleurgebruik in communicatie uitingen. Laat ook vooral zien wat je doet aan inwoners, de gemeente, je werkgever en (mogelijke) samenwerkingspartners zoals het wijkteam. Stuur bijvoorbeeld regelmatig een eenvoudige nieuwsbrief rond, wees actief op social media, plaats oproepen en succesverhalen in lokale krantjes, organiseer een open dag of inloopactiviteit.

Tot slot....

Geen tip over samenwerking met het wijkteam, maar wel een belangrijke overweging voor buurtsportcoaches en gemeenten/ opdrachtgevers. Het verkennen, opstarten en onderhouden van de samenwerking met een andere sector kost veel tijd en energie. Dit doe je er niet zomaar even bij. De keuze om met een andere sector samen te werken, zou dus een weloverwogen afweging moeten zijn, waarvoor bovendien draagvlak is bij de andere sector (wmo, sociaal domein). Vervolgens is het belangrijk om naar de consequenties voor je werk te kijken. Wat is haalbaar en realistisch? Heb je benodigde kennis en vaardigheden in huis of is een bijscholing of contact met ervaren collega buurtsportcoach wenselijk? Bespreek dit met je gemeente of opdrachtgever.

